

opdragende Indflydelse paa Politiet. Naar man saa vil spørge, hvad jeg vil gøre, og hvad Anvisning jeg da kan give for at naa til en Forbedring af Forholdene, vil jeg med Hensyn til Forholdene i Kjøbenhavn sige, at Spørgsmaalet for mit Vedkommende endnu er paa Undersøgelsernes og Overvejelsens Stadium, men man maa være overbevist om, at jeg ikke ser med Ligegyldighed paa den Bevægelse, som er oppe nu, at jeg vil være endnu mere ilde berørt, hvis det skulde vise sig, at Anførerne vare begrundede i stort Omfang, og at jeg er fuldt rede til, for, saa vidt det staar til mig, at søge at raade Bod derpaa. I øvrigt maa jeg baade for Kjøbenhavns og det øvrige Lands Vedkommende give Folk den Anvisning, at de, naar de mene at være traadte paa Tæerne, af det menige Politi, at være urigtigt behandlede, i det mindste som Regel vælge den ene naturlige Vej, den, som Loven af 1871 anviser, nemlig at indgaa til Politibetjentens overordnede med deres Klager og Besværinger. Jeg tvivler ikke om, at enhver Politimester vil være rede til at høre dem og samvittighedsfuldt undersøge Sagen og, naar Klagen viser sig begrundet, at drage paa-gældende til Ansvar; dette er hans Pligt, naar der klages. Menner man saa endelig, at man ikke kan faa Gehør hos Politimesteren, kan man søge Refursen hos Politimesterens overordnede, altsaa i sidste Instans hos Justitsministeren. Jeg har endnu et Par Bemærkninger tilbage til det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds (M. Nielsen) i Anledning af hans Bemærkning med Hensyn til Retsvidner. Han anmodede mig om at se Institutionen, saaledes som den var indført ved Forordningen af 9de Juni 1847, efter i Sommene, idet den ikke virker saa heldigt, som den skulde. Han henviste til, at den vistnok i flere Henseender var bleven en Alderdomsforsørgelsesanstalt. Ja, efter det Rendskab, jeg har til Institutionen, tror jeg nok, der er noget i, at den ikke er kommen ganske til at svare til det, som man tænkte paa, da Forordningen udkom, thi denne er virkelig god og vel affattet; naar Institutionen fuldstændig svarede til den, vilde det være overmaade vel. Naar dette ikke er Tilfældet, tror jeg nok, at det noget ligger i den Ordning, som Forordningen har givet Forholdene. Den har her skabt en Institution, som er et Led i en større, Statsinstitution, nemlig Rettens Sammensætning, men har ikke desto mindre gjort Antagelserne og Lønningerne til kommunale. Forordningen har selv en Følelse af, at den er inde paa et svagt Punkt, thi der findes i en af dens Paragraffer en Be-

mærkning om, at det er naturligt, at Kommunerne, hvad der er deres Opgave, søge at slippe saa billigt som muligt, men at man dog paa den anden Side ikke maa søge at gaa for langt ned, og Sagen er vel egentlig den, at Lønningerne ere saa smaa, at man ikke kan vente at faa gode Kræfter. Paa den anden Side vil jeg fra min Erfaring sige, at man ingenlunde skal ringeagte Institutionen, saaledes som den er. Allerede den Omstændighed, at der findes disse Retsvidner, er en god Garanti for en god Protokolltilførsel, idet nemlig Dommeren har Bevidstheden om, at det sker vidnefast, og jeg maa sige for Dommernes Vedkommende — saaledes har det i alt Fald været for mig, og jeg antager, at det er saaledes for alle. Dommere —, at jo bedre Retsvidnerne ere, des mere tilfreds er man. Man har en Følelse af, naar man har flinke Retsvidner, at man har disse Vidner til at dele Ansvar, med sig for, at Protokolltilførslen bliver, som den i Virkeligheden skal være. Ingen Dommer kan jo heller vide, naar der bliver Spørgsmaal om, hvad der er foregaaet i Retten, og saa har det Betydning, at de Vidner, der have været til Stede, ere i Stand til at afgive en ordentlig Vidneforklaring. I hvert Fald er Tilstanden langt bedre, end den var tidligere, hvor man tog de paa Ting tilstedeværende Personer til Retsvidner. Jeg har praktisk prøvet det; jeg har nemlig været paa et Sted her i Danmark, hvor man endnu har disse gamle Bestemmelser, og hvor jeg paa Ting tog ud af Forsamlingen naturligvis de bedste Mænd til at sidde paa Tingstøtten, som det hedder, men Gud skal vide, at nogen virkelig Garanti med Hensyn til Rettens Pleje frembød det ikke. Jeg tror imidlertid ikke, der er nogen Anledning til nu at optage dette Spørgsmaal, navnlig da vi staa lige over for Spørgsmaalet om en anden Retsordning.

S. Sager: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage) har jo faaet Svar fra forskellige Sider paa de Bemærkninger, hvormed han fremkom. Jeg tilstaar, at naar det ærede Medlem vil søge at vinde de forskellige Partier saaledes, at de samlede sig under een Fane, forekommer det mig ikke, at det er heldigt, at det ærede Medlem bruger den Slags Udtryk som Grundlovsbrud, som vi ganske vist i den offentlige Debat ofte have maattet høre, men som vi til enhver Tid have tilbagevist; vi have aldrig anerkendt det ærede Medlems eller andre Medlemmers Ret til at være Højesteret eller højeste Domstol i saa Hen-